

Środowisko a rozwój społeczno-gospodarczy

Tomasz Poskrobko

Ekonomia środowiska

Środowisko

Rozwój
społeczno-
gospodarczy

Rozwój
społeczno-
gospodarczy

Środowisko

Środowisko

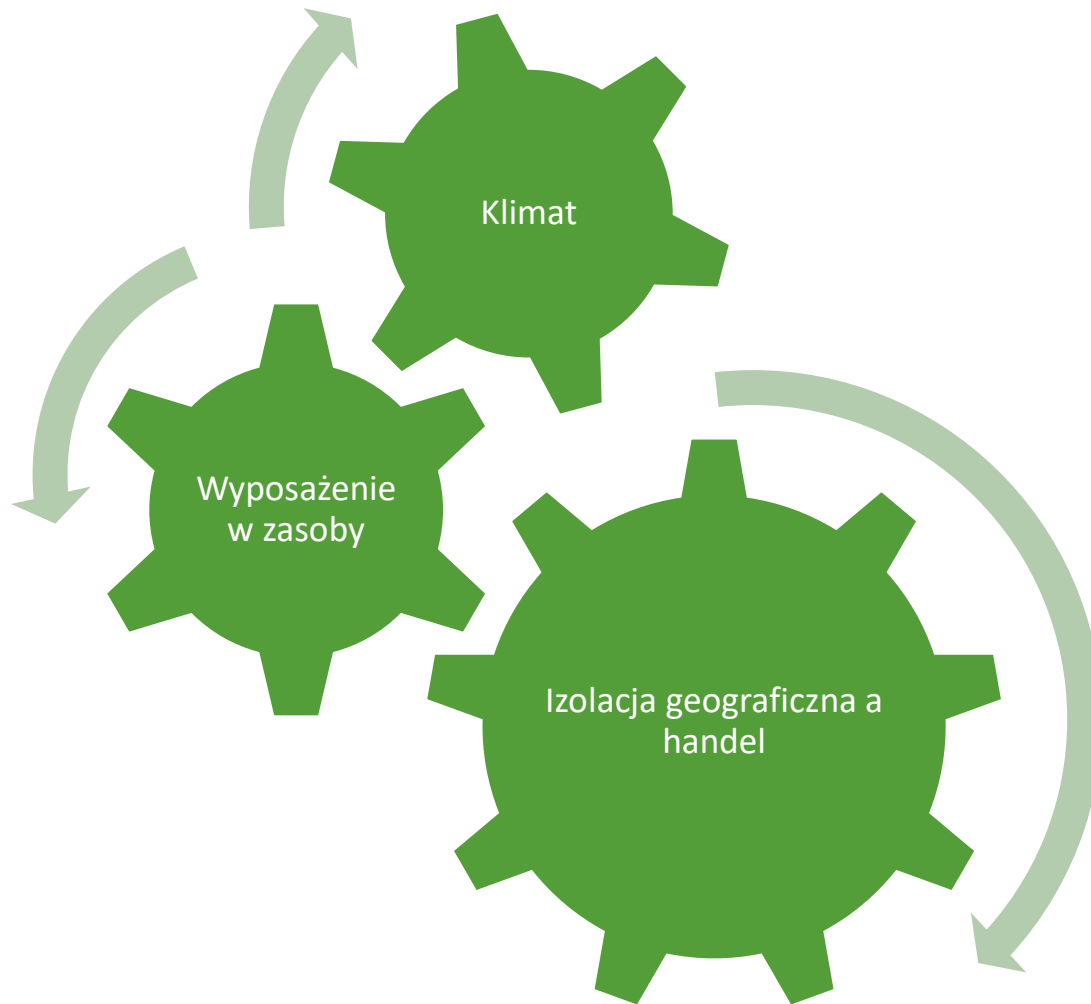
Rozwój
społeczno-
gospodarczy

Rozwój
społeczno-
gospodarczy

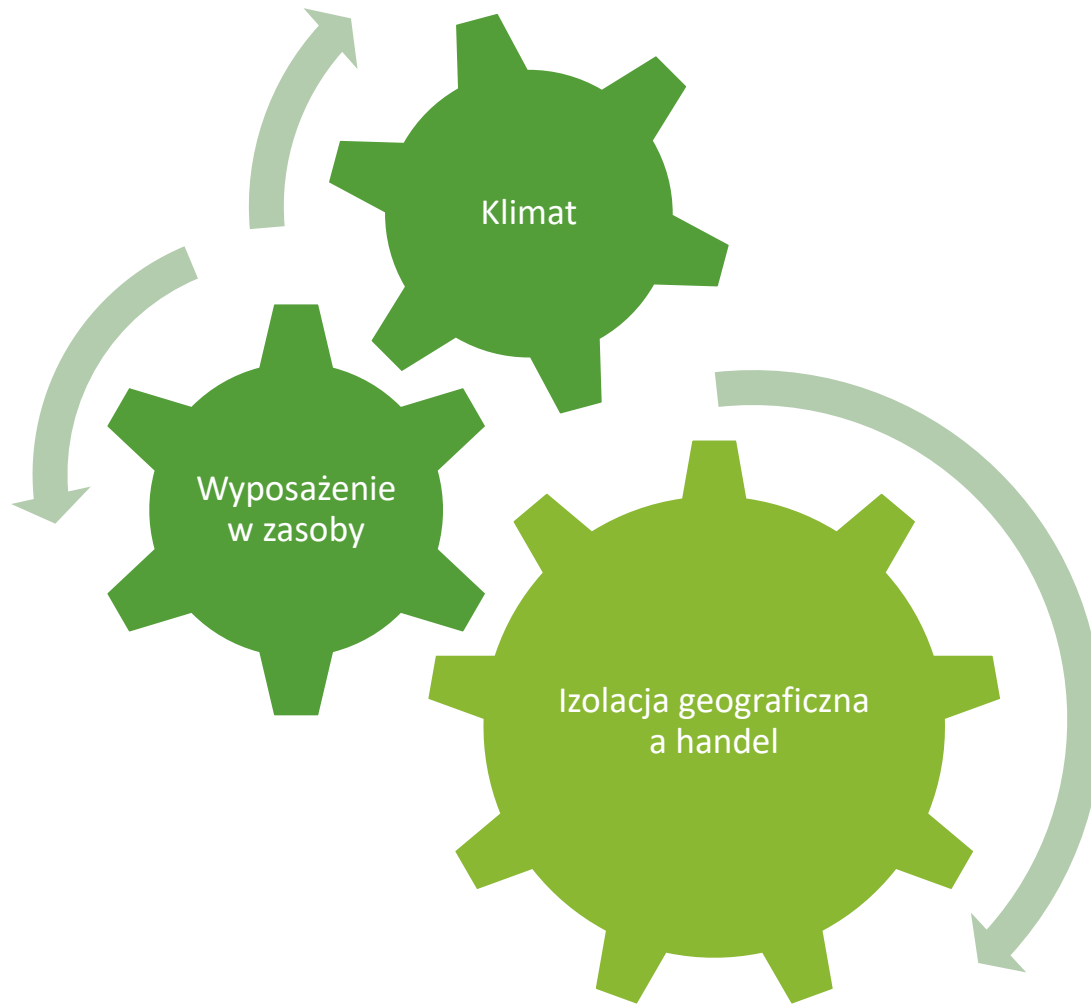

Środowisko

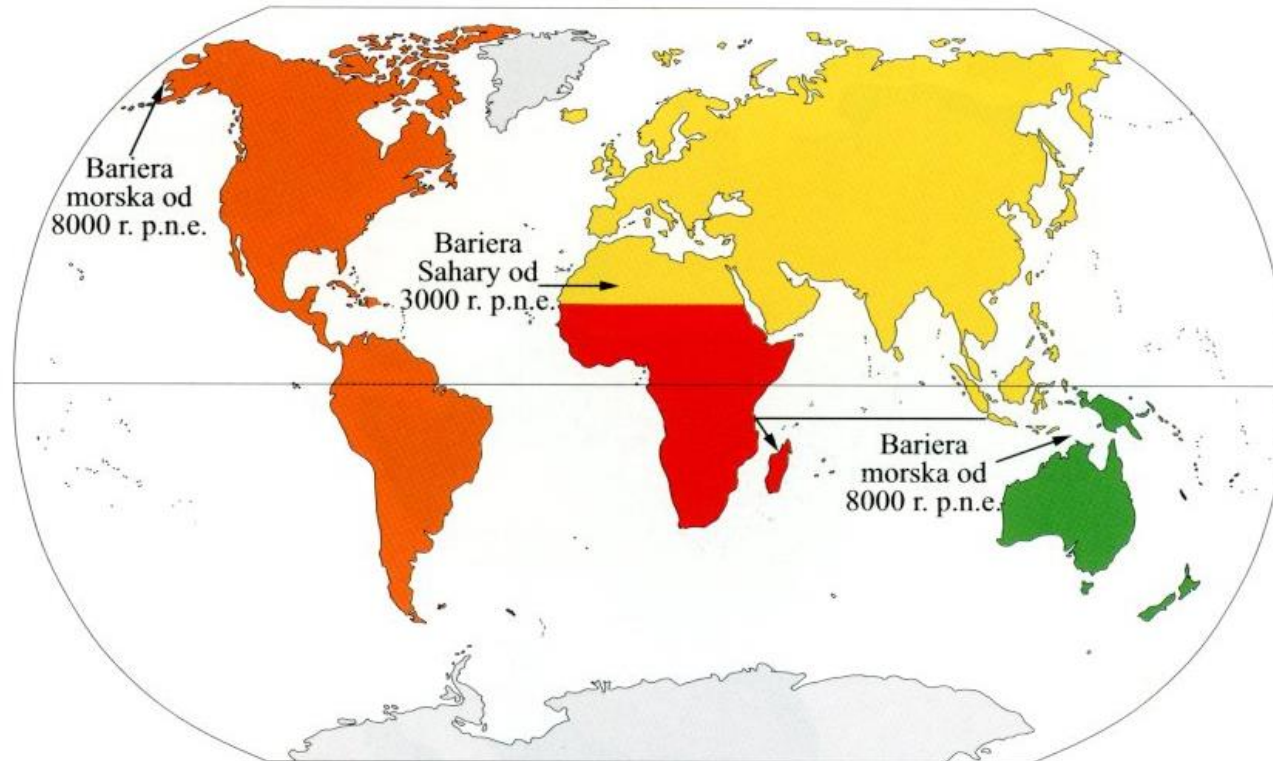
Położenie geograficzne

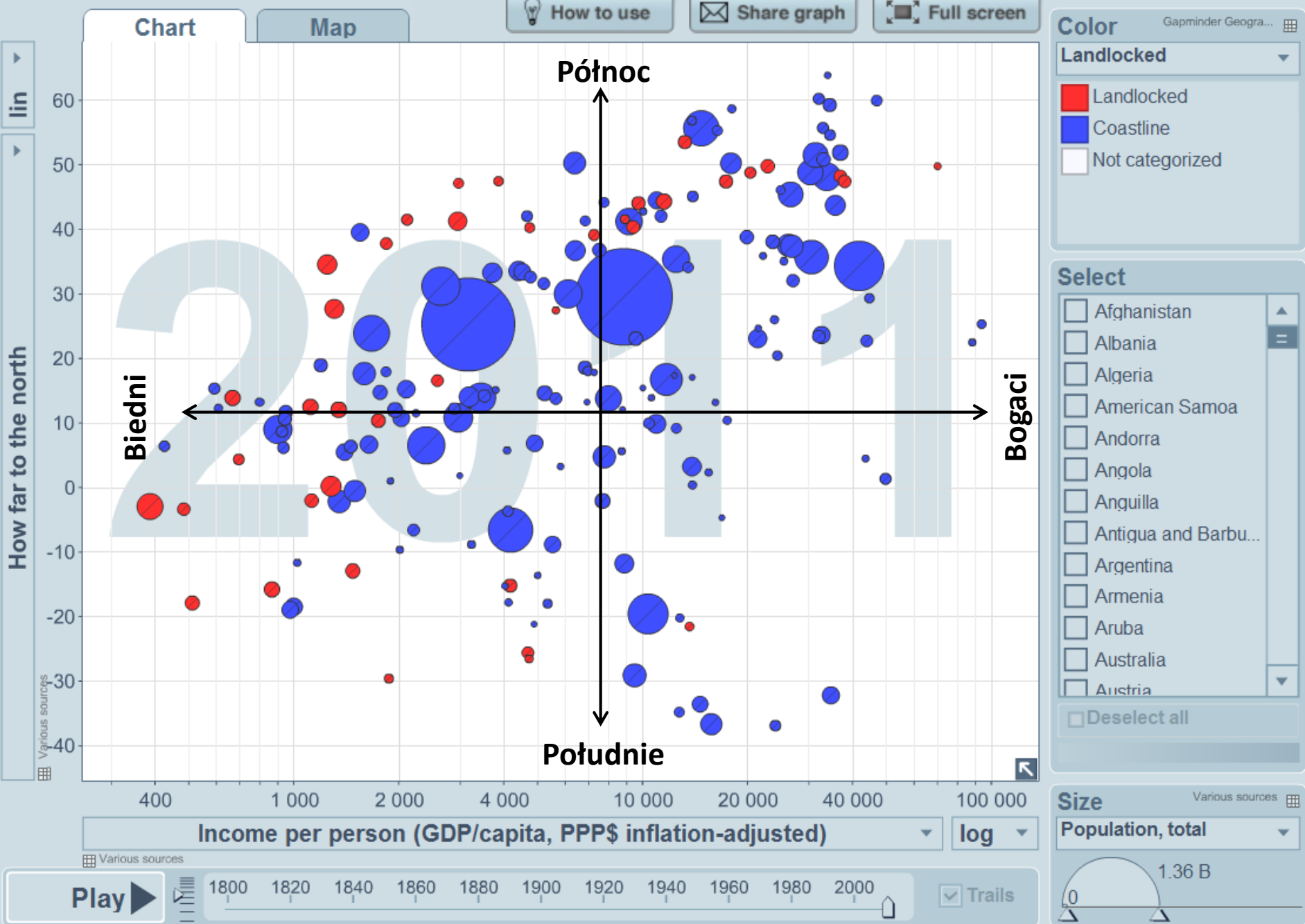
Izolacja geograficzna

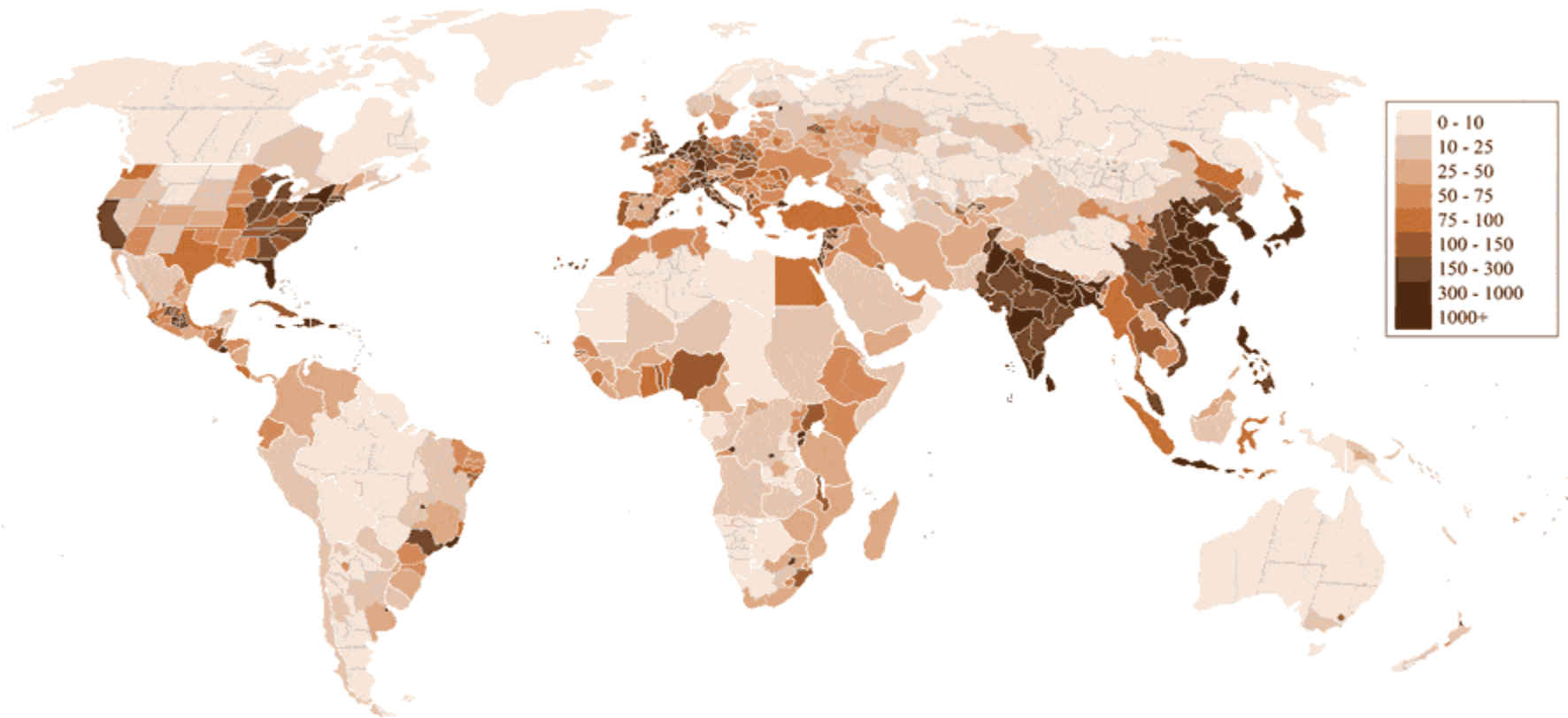
Izolacja geograficzna

- Stary Świat (Europa, Azja i Afryka Północna)
- Ameryka (izolowana od Starego Świata do około 1500 roku)
- Afryka Subsaharyjska (izolowana od Starego Świata do około 1500 roku)
- Australia i Oceania (izolowane od Starego Świata do około 1800 roku)
- ➔ Zasiedlenie Madagaskaru (migracje w okresie od AD 1 do około 400 roku)

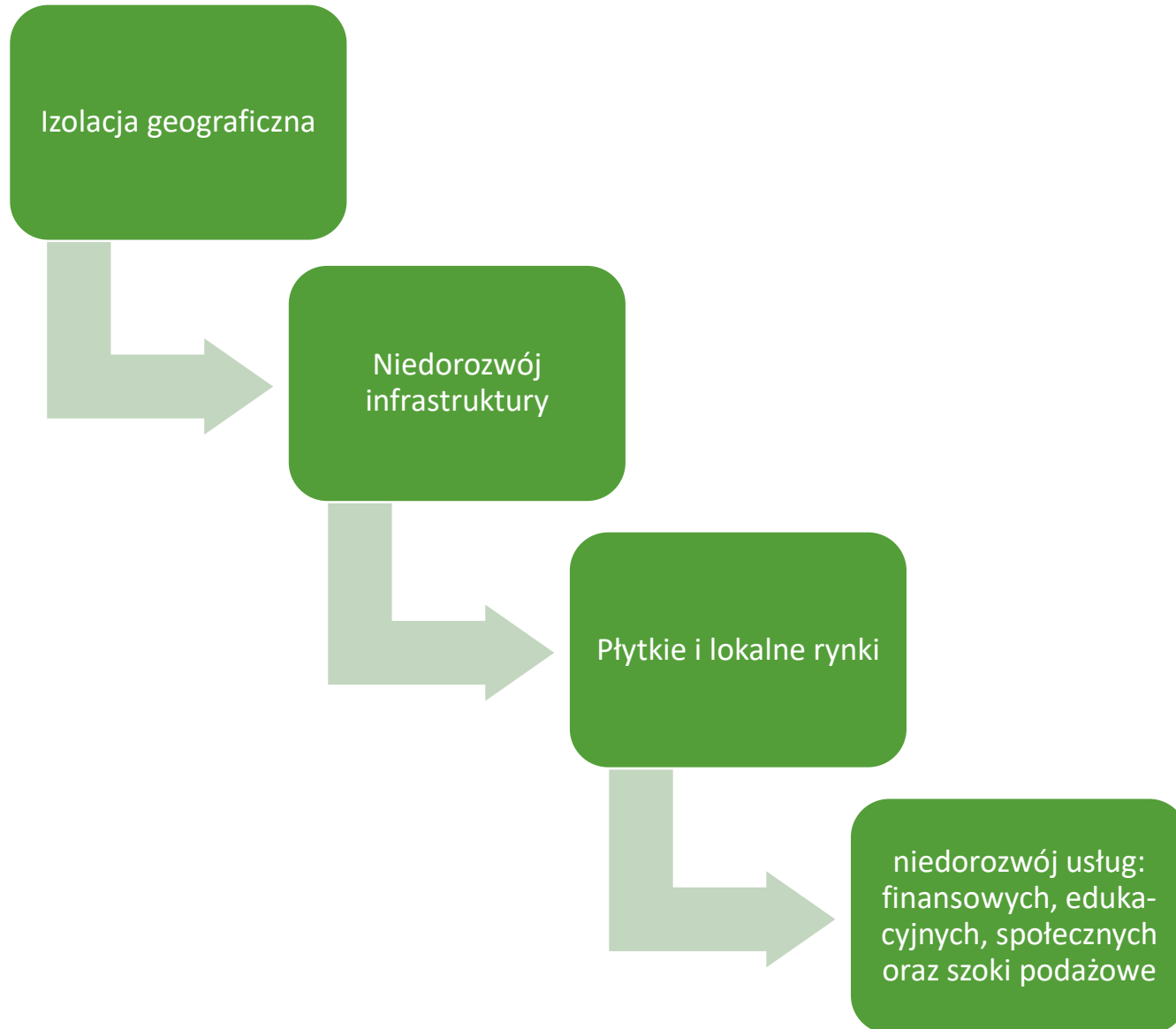
Gęstość zaludnienia na świecie

Courtesy of Junuxx at [en.wikipedia](https://en.wikipedia.org) [CC-BY-SA-3.0 or GFDL], via [Wikimedia Commons](https://commons.wikimedia.org)

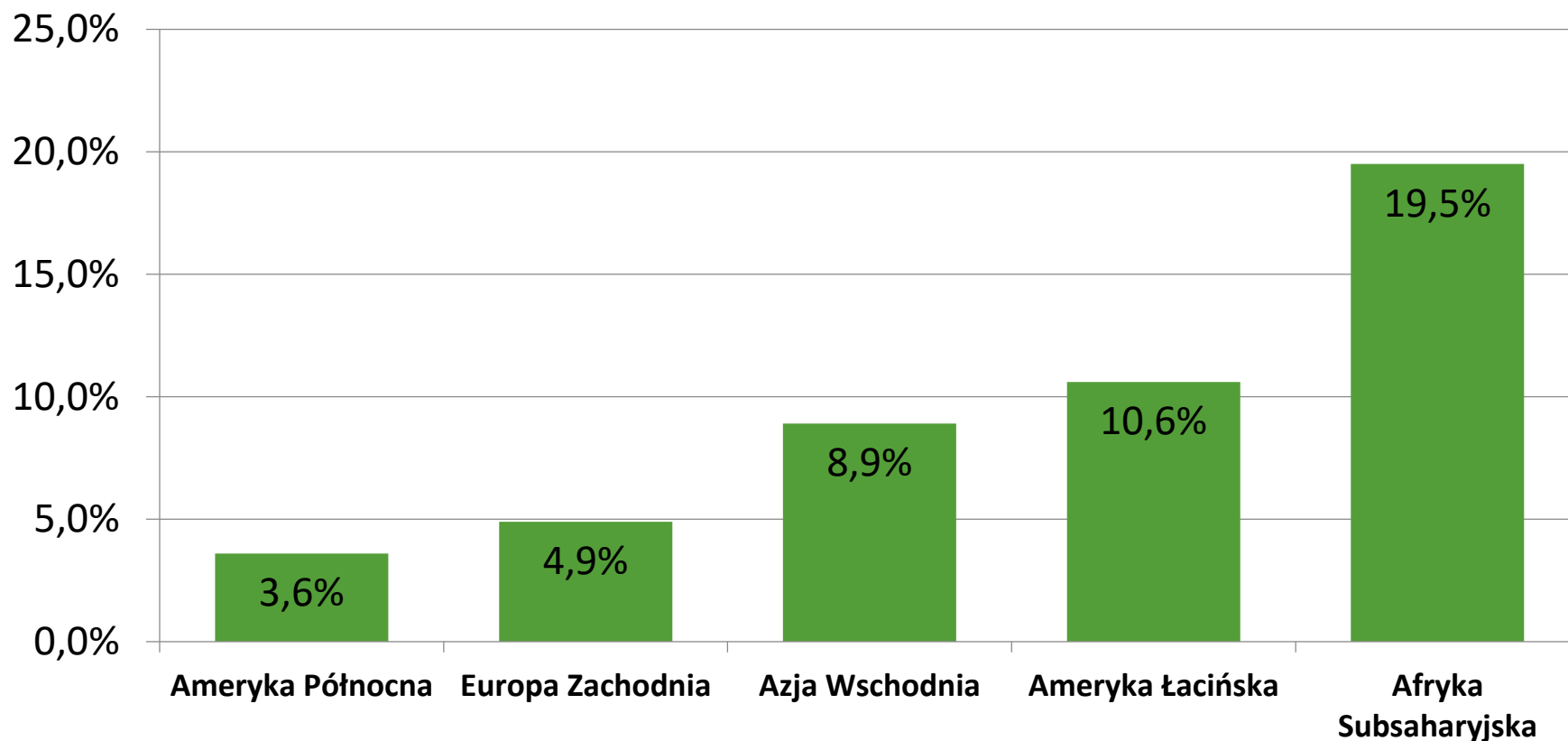

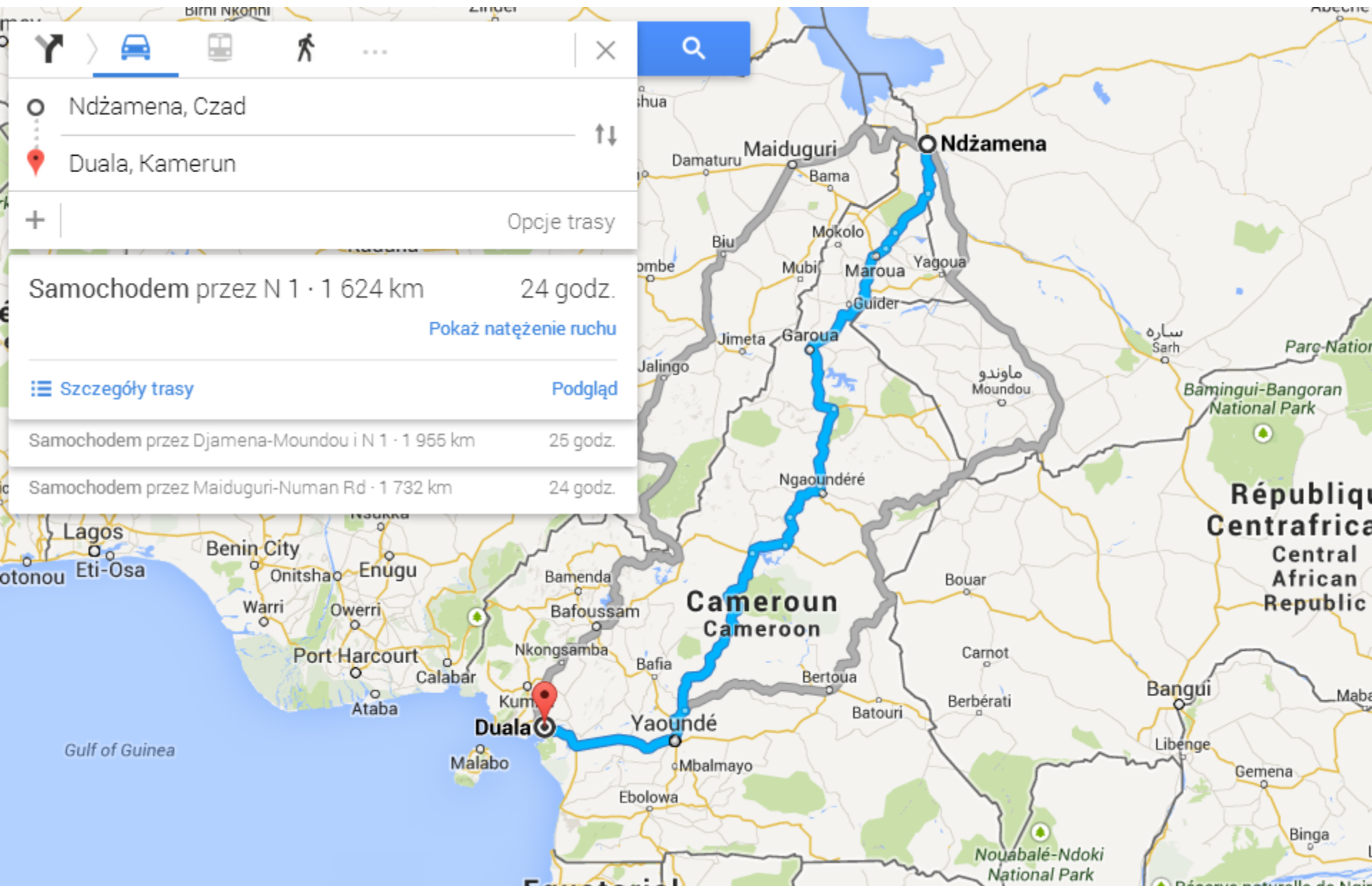
Izolacja geograficzna

Izolacja a transport

Różnice w kosztach transportu dóbr (średni koszt transportu jako stosunek do ogólnej wartości importu)

Izolacja geograficzna a koszty transportu

$$p - AC - r\tau \geq 0$$

gdzie:

p – cena

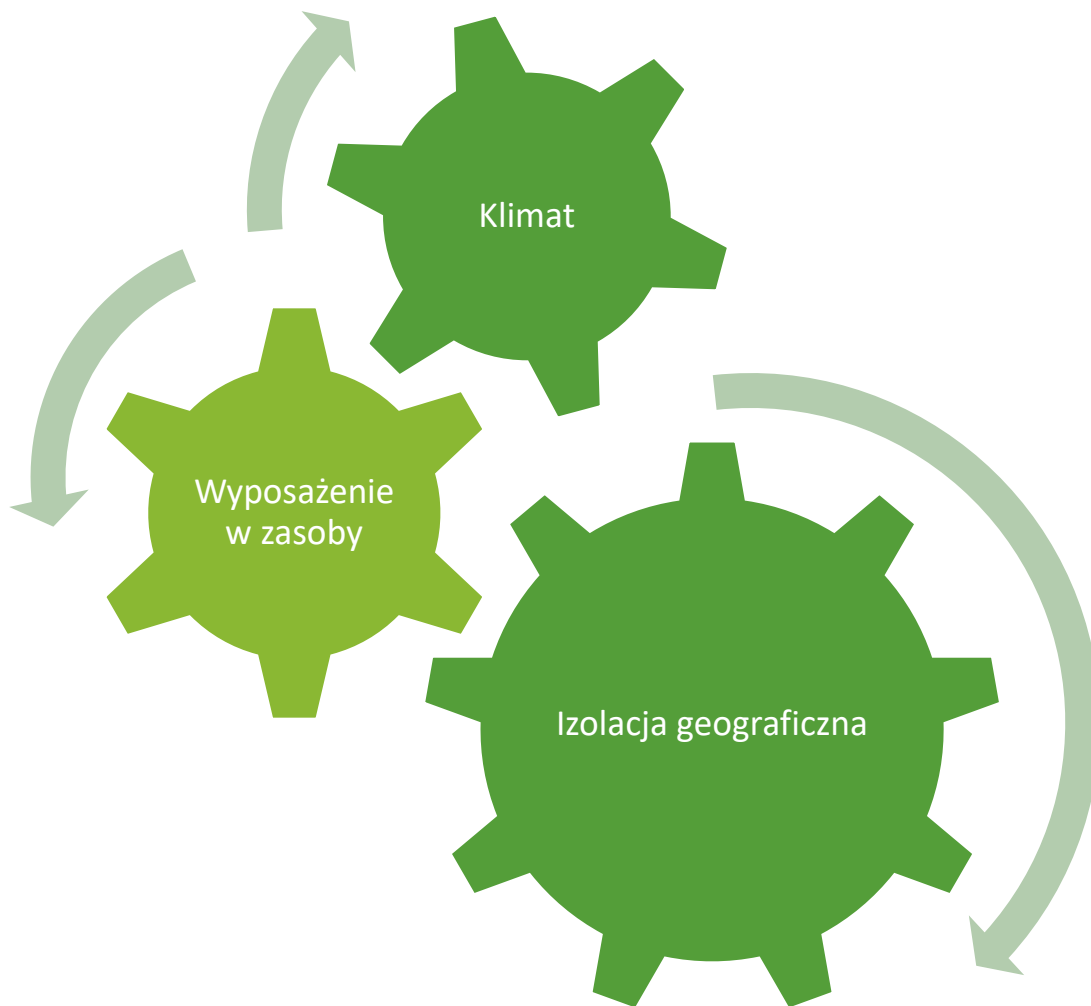
AC – jednostkowy koszt produkcji

r – odległość od rynku zbytu

τ - jednostkowy koszt transportu

$$r \leq \frac{p - AC}{\tau}$$

- Towary opłaca się transportować do odbiorców ulokowanych nie dalej niż r (w przybliżeniu okrąg o promieniu r)
- Jest to również granica opłacalności zakupów niezbędnych do produkcji surowców

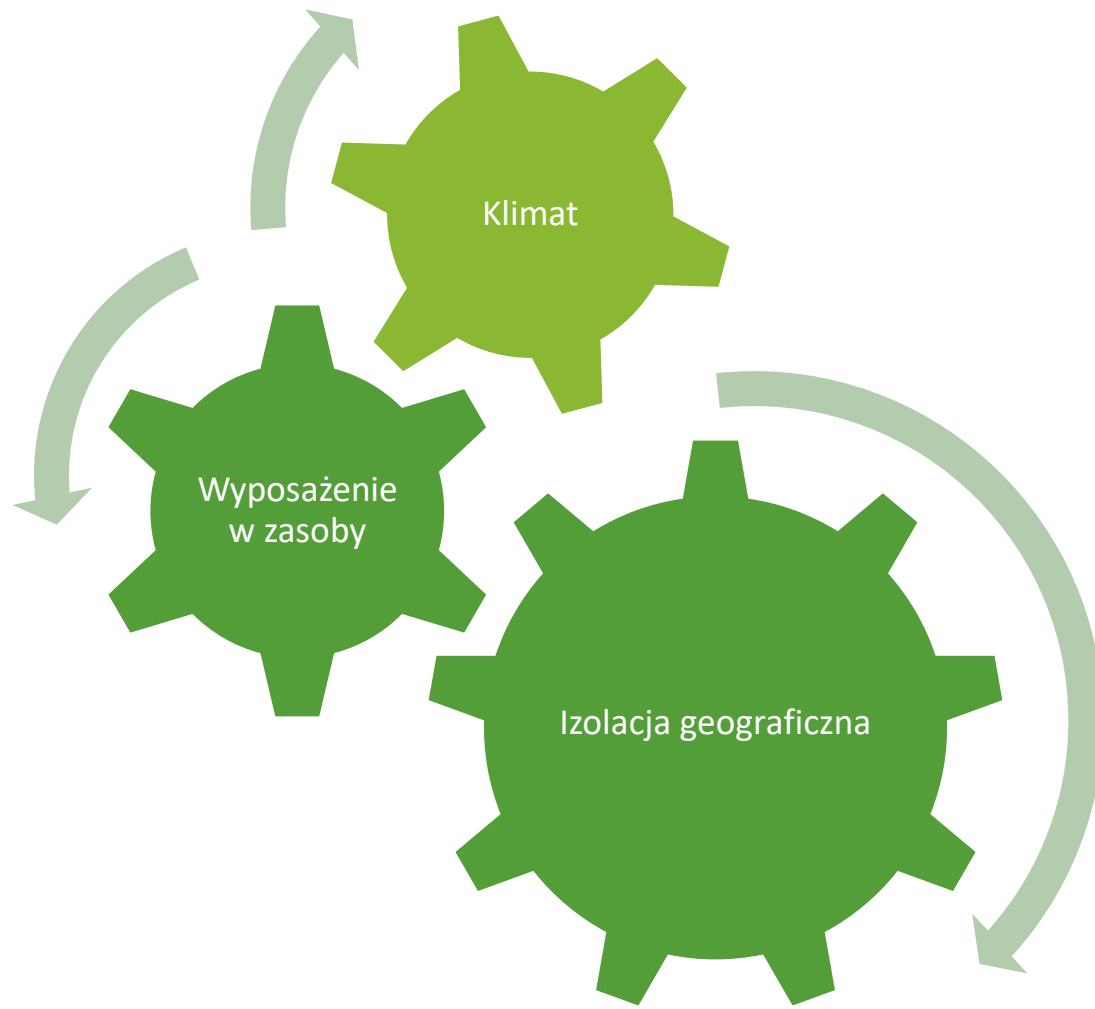

Wyposażenie w zasoby

- do XIX w. żyzna ziemia była najważniejszym surowcem
- na przełomie XIX i XX posiadanie zasobów korelowało z bogactwem kraju i dobrobytem
- po II wojnie światowej relacja między posiadanymi zasobami a rozwojem przestała być jednoznaczna, np.:
  - kraje Zatoki Perskiej, Norwegia, wzbogacają się dzięki ropie;
  - Japonia, Belgia, Szwajcaria rozwijają się choć nie mają zasobów;
  - kraje Afryki i Ameryki Płd. (Wenezuela, Ekwador, DRK, Sierra Leone) mimo potężnych zasobów środowiska pozostają biedne

Przekleństwo zasobów naturalnych

- Im liczniejsze zasoby naturalne tym większe prawdopodobieństwo, że kraj będzie się słabo rozwijał.
- Istnieją trzy wytłumaczenia tego paradoksu:
  - uzależnienie od surowców naturalnych czyni gospodarkę narodową bardzo wrażliwą na wahania światowych cen i uderzenia szoków popytowych;
  - gospodarki blokują się na jednym torze rozwoju opartego o zasoby (tzw. choroba holenderska);
  - posiadanie atrakcyjnych surowców uruchamia wewnętrzne konflikty, biurokrację i korupcję.

Klimat

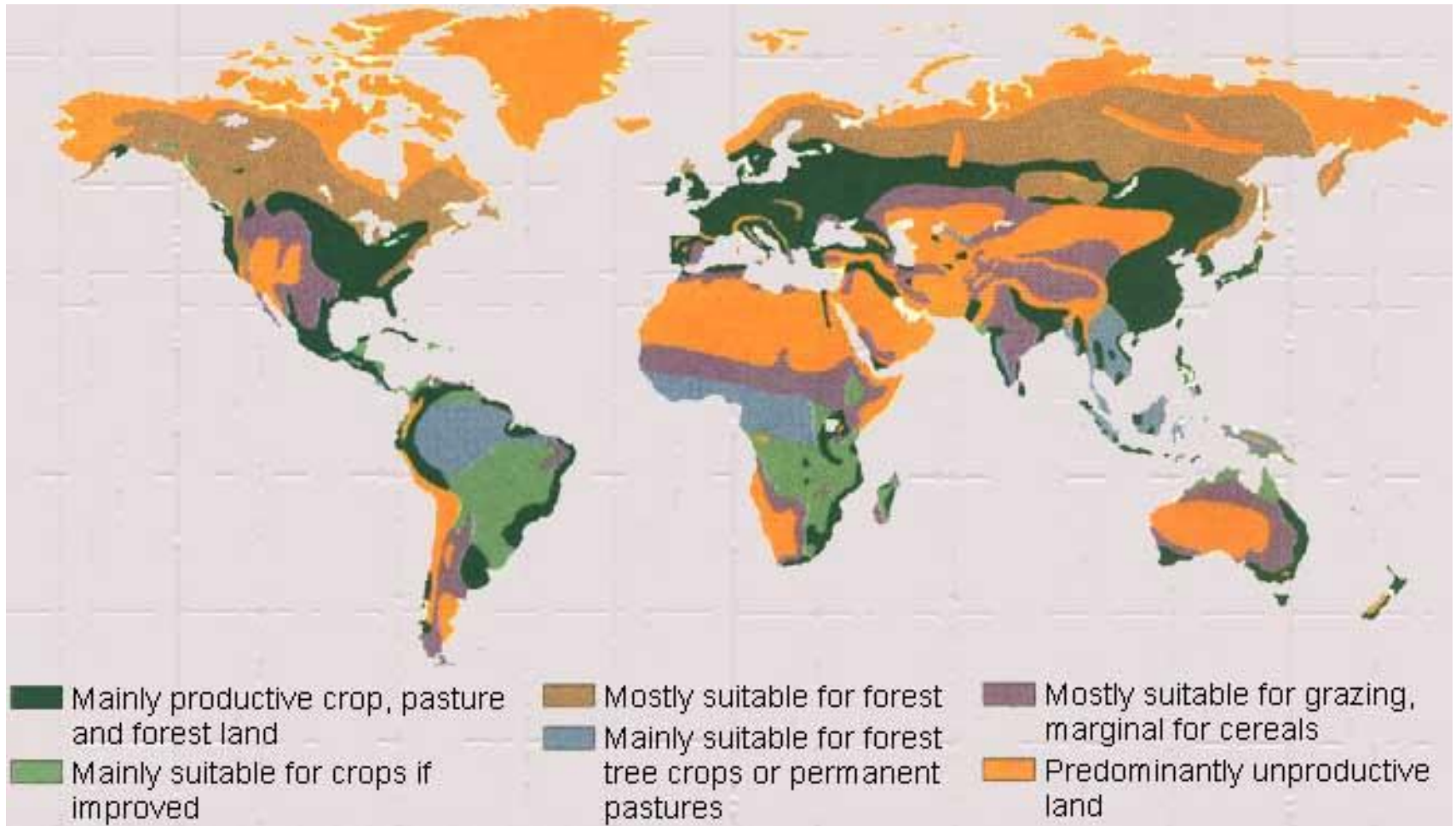
Wyposażenie
w zasoby

Izolacja geograficzna

Klimat a rolnictwo

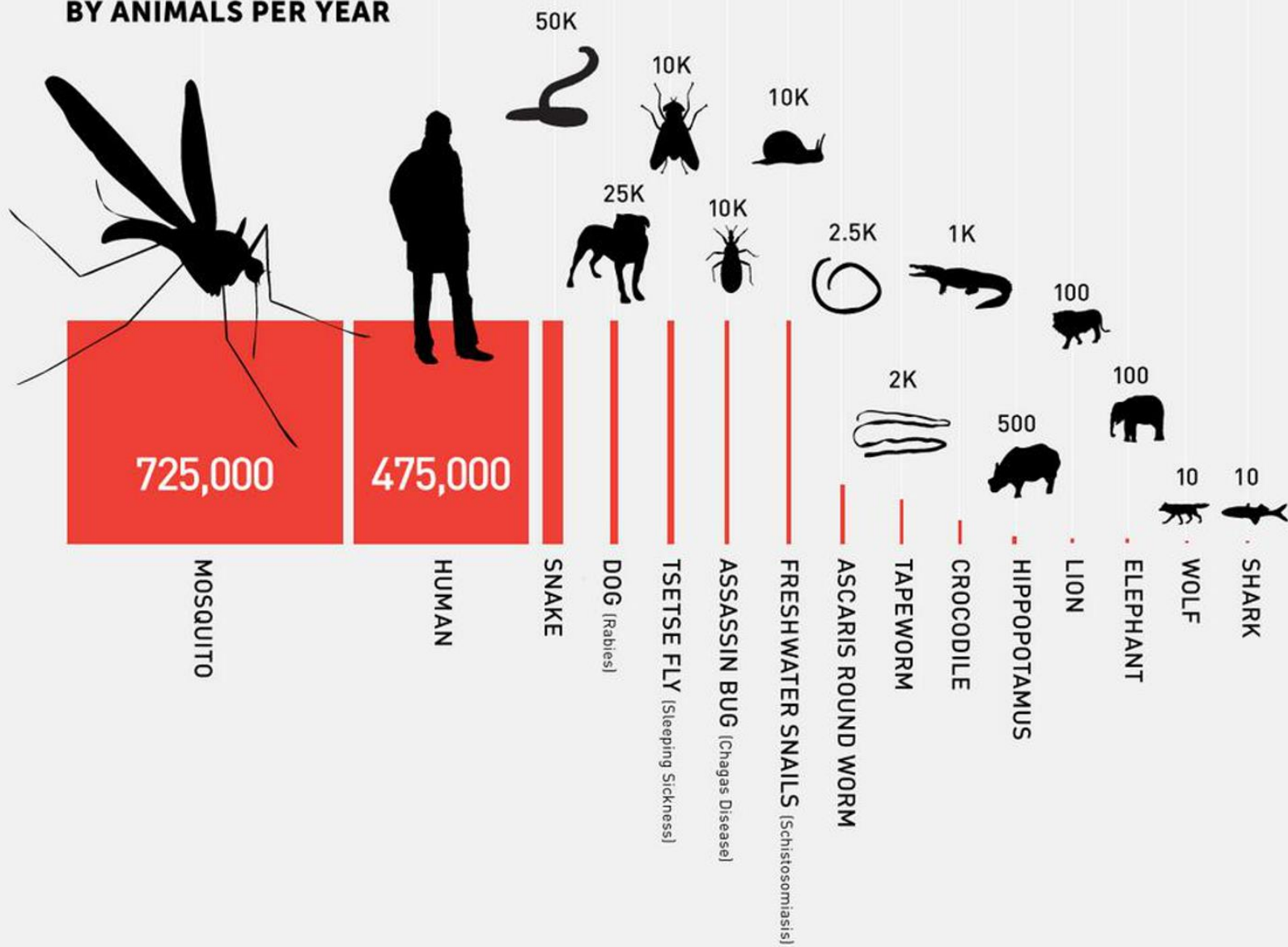
- Klimat a plonowanie:
  - temperatura,
  - długość trwania okresu wegetacyjnego,
  - ilość i rozkład opadów atmosferycznych,
  - żyzność gleby;

Klimat a choroby

- Choroby tropikalne występują wyłącznie w krajach o klimacie tropikalnym lub subtropikalnym, albo są w tych regionach szczególnie często spotykane, ale mogą się szerzyć także w innych strefach klimatycznych.

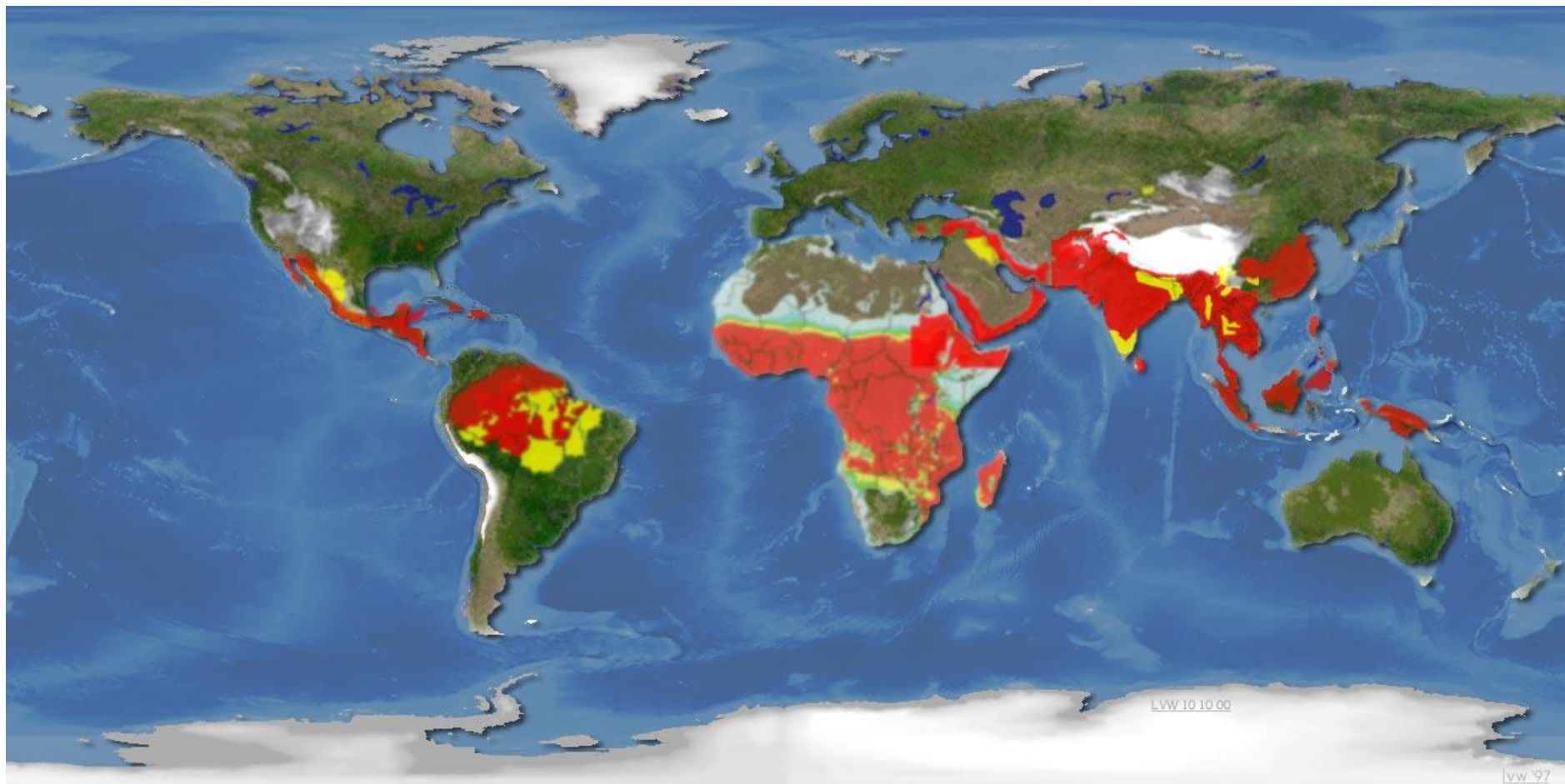
NUMBER OF PEOPLE KILLED BY ANIMALS PER YEAR

SOURCES: WHO; crocodile-attack.info; Kasturiratne et al. [doi.org/10.1371/journal.pmed.0050218]; FAO [webcitation.org /60gp58SV0]; Linnell et al. [webcittion.org/6ORL7DBUO]; Packer et al. [doi.org/10.1038%2F436927a]; Alessandro De Maddalena. All calculations have wide error margins.

Klimat a choroby

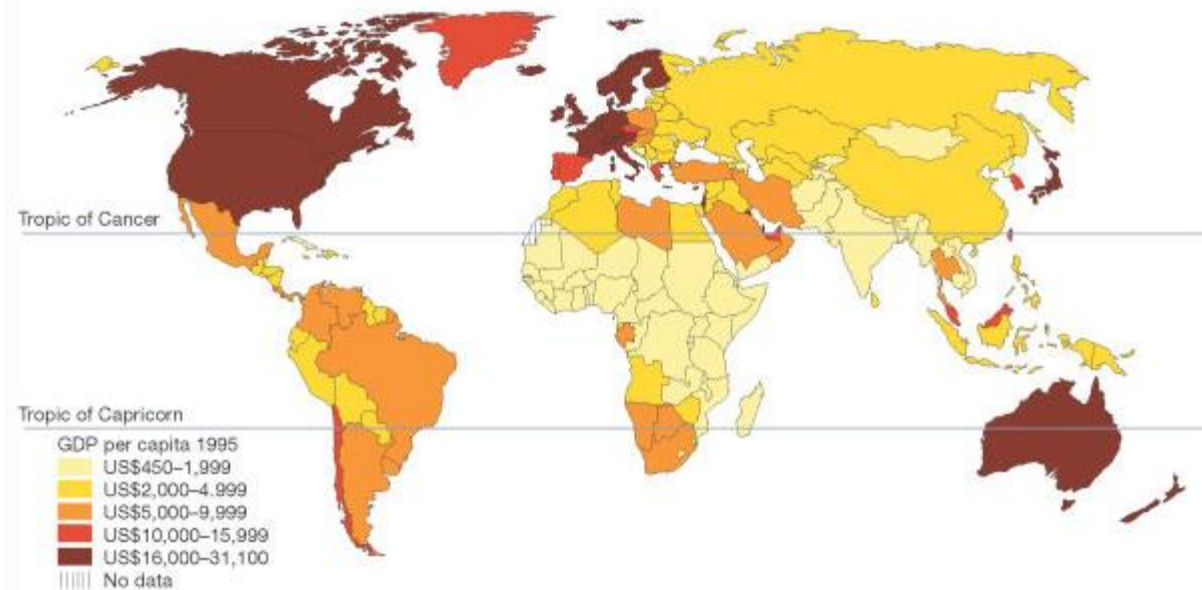
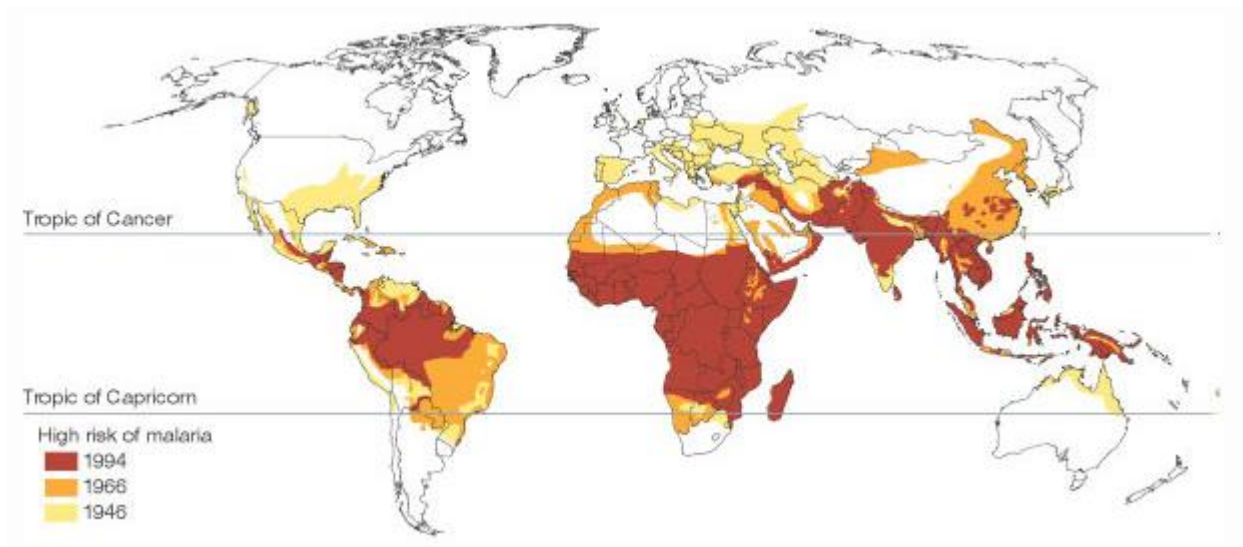
Zasięg występowania malarii na świecie

Malaria a rozwój

- *Tam gdzie rozwija się malaria, tam ludzkie społeczności mają się najgorzej. Światowy rozkład produktu krajowego brutto per capita wykazuje uderzającą korelację pomiędzy malarią a ubóstwem, zaś kraje z endemiczną malarią charakteryzują się niższym tempem wzrostu gospodarczego.*

Zależność między malarią a PKB per capita

Table 1 Loss from the economic growth penalty of malaria endemicity in 31 African countries 1980–1995

Country	Aggregate loss (PPP-adjusted US\$ million)*	Per person loss (PPP-adjusted US\$)*	Fraction of actual 1995 income
Benin	1,172	214	18%
Botswana	503	347	5%
Burkina Faso	1,684	162	18%
Burundi	730	117	18%
Cameroon	4,227	318	18%
Central African Rep.	884	270	18%
Chad	995	154	17%
Congo	759	288	18%
Congo, Dem. Rep.	7,125	162	18%
Côte d'Ivoire	4,107	294	18%
Gabon	1,389	1,290	17%
Gambia	251	226	18%
Ghana	5,355	314	18%
Guinea Bissau	152	142	14%
Kenya	5,272	198	18%
Lesotho	0	0	0%
Madagascar	2,280	167	18%
Malawi	1,072	110	18%
Mali	1,222	125	17%
Mauritania	611	269	15%
Mauritius	0	0	0%
Namibia	832	539	10%

Źródło: J. Sachs, P. Malaney, The economic and social burden of malaria, „Nature”, *Nature* **415**, 680-685 (7 February 2002)
<http://www.nature.com/nature/journal/v415/n6872/full/415680a.html>

Wpływ malarii na gospodarke

Długoterminowe zmiany demograficzne

Ubytek kapitału ludzkiego

Zmniejszenie mobilność ludzi

Zmniejszenie BIZ

Ubytek kapitału finansowego i rzeczowego

absencja w szkole

absencja w pracy

zmniejszenie wydajności pracy

Koszty leczenia

Koszty prewencji

Skłonność do oszczędzania i inwestowania

Środowisko

Rozwój
społeczno-
gospodarczy

Rozwój
społeczno-
gospodarczy

Środowisko

Specjalizacja i handel

Wzrost nadwyżki ekonomicznej

Wzrost zamożności obywateli

Poprawa stanu środowiska

Specjalizacja i handel

?

Wzrost nadwyżki ekonomicznej

?

Wzrost zamożności obywateli

?

Poprawa stanu środowiska

Ekologiczna krzywa Kuzneta

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

